

Varšava pala!

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 5. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište:

Dugi niz uspjeha, što su jih saveznici od majske bitke na Dunaju, u Galiciji u južnoj i sjevernoj Poljskoj te u istočno-morskim provincijama izvježdali, okrunjeni su zaposjedanjem Ivangoroda i Varšave. Juter zposjedje su naše čete Ivangorod, a danas udjose njemačke čete princa Leopolda bavarskoga u glavni grad Ruske Poljske Izmiedju Visle i Buga prodriješ saveznike čete proganjajuć uz sveudilne borbe neprijatelja prema sjeveru. Austro-ugarsko konjanstvo dostiglo je Mustlung, njemačko Vladimir-Volinski. Inače je položaj neprijateljen.

Talijansko bojište.

Na tirolskoj je fronti u okolici Kreuzbergovog sedla došlo tek do većih okršaja. Juter jutrom započeti napadaji više bataljuna talijanske pjesadije 92. pukovnije na nemečke Alpe (sjeveroistočno Kreuzbergovog sedla) skrenu si. Neprijatelj je iza podneva uzimajući djelomično bjezao prema šumama južno pograničnog potoka. Da odterete ove talijanske sile pokušao je iza podneva neprijateljski bataljun iznenada da provali prema položaju na Seikofelu (neposredno sjeveroistočno sedla). Ovaj bi nakon kratkog boja odijhen izgubivši oko sto mrtvih. Zapovjednik bataljuna kao vis časnika pade. Nasi su gubici u ovim okršajima neznačni. Na goričkoj podravkama Talijani od juter od podne ponovno žestoku topničku paljbu na naše pozicije na doberobskoj visoravni. Kad je neprijateljska pjesadija pokušala, da od Zagrada i južno od Zdravice provali po nasem je topništvo oborena. Na svim ostalim frontama nije se dogodilo ništa značajnija.

Zamjenik poglavice generalnog štožera, pl. Hofer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 5. augusta (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Vogezaama na Linkeopfu i južno odavle je borba nanovo buknula, inače nikakvih važnijih događaja.

Istočno bojište.

U Kurlandiji i Samogijiji njemačko je konjanstvo istjeralo rusko konjanstvo kod Ganice, Iršaja i Onistija. Onjstvo i u borbama istočno od Ponieva zarobljeno je juter i prekočer 2200 Rusa, izmiedju

ovih 2 časnika. Vojske generala Scholza, Galviza ostale su u jakim borbama u daljnjem napredovanju proti cesti Lomze-Ostrova-Viskova. Hrabri, zdvojni protunastajji Rusa obojestrano ceste Ostrova-Rozane bili su bez učinka; 22 časnika 4140 monaka zarobljeno je i zaplijenjeno 17 strojnih pušaka. Vojska bavarskog princa Leopolda probila je i zauzela jučet i danas u noć vanjsku i unutnju tvrdjavnu liniju pred Varšavom u kojima su se žilavo opirale stražnje ruske čete Grad je bio danas prije podne zposjednut od naših četa.

Jugoistočno bojište.

Kod i sjeverno Ivangoroda položaj je nepromijenjen. Izmiedju gornje Visle i Buga nastavlja se proganjanje. Istočno Buga unišlo je rusko konjanstvo u Vladimir Volinski.

Vrhovna vojna uprava.

Spaljenje Varšave.

London, 5. augusta. „Daily News“ stigla je vijest, da će se Rusi zapaliti Varšavu prije negoli ju prepuste Nijemcima. List se nada, da o spaljenju grada nema sada više govora, jer da je proti predlogu bio sam veliki knez. Ispaljenje grada bila bi velika pogreska. Vojnički i politički položaj Varšave ne može se apsolutno zamijeniti sa onim u Moskvi grad. 1812. Ispaljenje grada prouzročilo bi veliki broj bjegunaca neruske narodnosti i prouzročilo bi veliku nevolju, upivalo bi neugodno na neutralce i izvelo na cijeli poljski narod veliku potištenost. Već od početka rata bio je cilj ruske vlade da nekač pomri Poljake te se čini, da se u tom pogledu postiglo lijepih uspjeha. Oveć pomirenje Poljaka sada je potrebnije, nego li kada prije, te bi se baš radi toga počinilo veliki pogreska, da se radi malenih vojničkih prednosti uništi politički rad od više mjeseci. Gubitak Varšave, veli „Daily News“ bit će ozbiljan uzmak. Ali najteže posljedice bit će moralno djelovanje na neutralce i haš ovu okolnost mora diplomacija entente uzeti u obzir.

Rusko gospodarstvo u Kurlandiji.

Berlin, 5. augusta. „Nationalzeitung“ javlja: Kako se iz pouzdanog vrela javlja, dobio je već i čovjekinji Rige zapovjed, da u sljedeću, ako neprijatelj uspije zauzeti tvrdjavu, ima sve vojničke zgrade baciti u zrak, a grad zapaliti. U Kurlandiji vodi vojsku general Ruski, Nikolaj Nikolajevič nadzirao je pred nekoliko dana frontu Nareva i Njemena. Zaustavio se tri dana u Kovnu, a dva dana u Rigi. Ordje su se sastali veliki knez, general Ruski i ratni ministar. Stalno se o ovom pogovoru ništa nije doznalo, nu glasa se, da je podzapovjednicima izdana zapovjed, da sve tvrdjave do skrajnosti 2200, a u slu-

čaju da se iste mora silom predati neprijatelju, onda se mora prije sve uništiti, pa makar ostala cijela Kurlandija i Livlandija sama ruševina. Sada je ruska vlada poslala u Baltijske pokrajine bezbroj agenta, koji imaju zadaću ljudstvo odusevjavati za Rusiju, te stvarati frankteruše čete, da budu ove uzemiravale njemačke transportne kolone krivim vođenjem i uzemiriranjem njemačkih četa. Ovi agenti očekivaju, da će iz poraza Nijemaca ustupiti sve ove zemlje narodu u Kurlandiji.

Ruska hoće militarizirati tvornice.

Petrograd, 5. augusta. Ministarstva trgovine i unutrnjih posala živo su zaposlena pitanjem militariziranja tvornica i raznih poduzeća u carstvu. Zaključeno je, da se sve gospodarske i vojničke stvari koncentriraju u jedan resort, da se tako odstrani rasiepanost sila. Najviše skrbi zadaje pitanje oskrbe tvornica sa radništvom, te je zaključeno, da se radništvo militarizira i podvrže vojničkoj disciplini. Vojnike, koji služe, ali su radnici od zanata, premjestit će se u tvornice. Diplomatski krugovi svie vijesti, da će američanske tvornice, koje su do sada davale munjeviu uz gotovinu, u budućee dati munjeviu na kredit.

Radko Dimitrijevič zapovjednik Ivangoroda?

Budimpešta, 5. augusta. „Az Est“ prima iz Sofije: Radko Dimitrijevič pisao je ovamo prijatelju, da opet zapovijeda svojim prjašnjom vojskom, brani Ivangorod, te je dobio zadaću da izradi novi nacrt za ofenzivu. Njegov je stožernik Benderev, koji je isto rodom Bugarin.

Turska pojačanja na Dardanelima.

London, 5. augusta. Posebni izvjestitelj Reutersova ureda javlja iz Dardanela: Zrakoplovi su uslanovili, da se na raznim točkama sakupljaju velika turska pojačanja. U noći od 22.—23. Julja navali su na francusku poziciju i u jarke bacili nekakvi tekući materijal, koji je kasnije bombama užgan. Francusko je topništvo otvorilo vatru i usutkalo neprijateljska. Dne 23. Julja u 3 sata popodne navali su Turchi na naš najprednji jarak, kojega su bezuspješno više puta kušali uzeti. Iza kratkog vremena maleni je neprijateljski odio kušao prodrijeti u jarak, ali je bio odijhen zapustivši 40 mrtvih.

Uzimak Rusa na Kaukazu.

Carigrad, 5. augusta. (D. u.) Polag privatnih vijesti iz Erzeruma ruska je glavna moć opkoljena u gorovitim predjelima posve u blizini turško-ruske granice, te uzmiče u neredu proti Kagismanu na rusko područje. Rusi su imali 1000 mrtvih i 2000 ranjenih. Turska vojska proganja Rusa.

Iakrcravanje četa u Smirni.

Atena, 5. augusta. Smirni privatnim vijestima nalazi se kod otoka Kiosa i Samosa koncentriranje torpednjaca i krsta-

rica, kaošto i čete saveznika na broju od 15.000. Misli se, da će ove čete iskrcati kod Cesme, zapadno Smirne ili Adalije.

Zaposjednuće Varšave!

Najer oko 5 sati po podne obavijestio nam brozjav slijedeće:

Beč, 5. augusta (službeno):

Danas prije podne udjose njemačke čete u Varšavu!

Beč, 5. augusta (službeno):

Danas u jutro udjose njemačke čete princa Leopolda bavarskoga u glavni grad ruske Poljske.

Nenadano i brzo, bez velikih okršaja, napustije Rusi u sveudilnom uzmagu i Pultusk i Rožan, pa Ivangorod i evo — Varšavu. Da će pasti, to se slutilo, ali tako brzo — tek, da je mogao ikoji da ustvrdi.
Metropola Poljaka, ruska utvrda na Visli, odsječena je od zone petrogradskog cara: u nju udjose hrabre čete cara Vilima!

Varšava i Poljaci.

Gubernija Varšavska zaprena 14,562 četovnih kilometara. Ravnu, plodovitu i širokom obraslu zemlju protječe glavna rijeka Visla sa svojim pritocima Pilicom, Bugom, Narevom i Bzurom. Varšavska gubernija imade preko 2 milijuna i po stanovnika po narodnosti Poljaci i manji dio Rusi uz mnogobrojne židove. Po vjeri većinom katolici.

Narod se u prvom redu bavie gospodarstvom, poljodjelstvom, a u gradovima iskjučivo trgovinom i industrijom. Industrija je vrlo bujna i osobitom stepenu razvika. U toj samoj guberniji imade do kojih 20000 tvorničkih poduzeća sa preko 100.000 radnika. Okraj Kutno prednjači industrijom svim gradovima. Samu Varšavu križaju 4 glavne željezničke pruge: iz Viline prema Petrogradu, preko Sjedleca prema Teresizjevom gradu (Teresopol) i preko Skernjevica prema Krakovu te ona prema Brombergu.

Varšava je sjedište „almae matris“, univerze Poljaka, koju polazi preko 4000 studenstva: broji do 40 srednjih škola, 15 stručnih i obrtnih škola i preko 1000 puečkih škola.

Nakon raspada poljske kraljevine dopade jedan dio Njemačkoj, drugi Rusiju a treći Austriji.

Središte Poljaka u Prusiji bilo je, koliko je moglo, u gradu Poznanju, u Austriji Lwówu (Lavov), u Rusiji Varšavi. Kao centralno kulturno središte sviju Poljaka ostane i nadalje Varšava. Poljaka imade danas vrlo mnogo a Ame-

AUGUST ŠENOVA: PRIMA DONNA

Pripovijest iz talijanskog života. (Dalje).

Julija se zazari, i gradji joj se nadimale živje.

„Nasmijljena sudbina Vas tjera iz Mielaka“ govori u čas silice se zabranu laku govoru. „Ne, ne, recie cijelu istinu, tužni i tamni Mleci i mi ostanci slavnih porodica dosadiše vam već, pa ste željni promjena kakovite. To je grofo. A ono, fina učiva i nasmijenoj sudbini, samo je „Kriivo me nadite grofice.“ odvratila mi da sam Španjolac, a no kakov ljepusasti vane, komu su riječi na vjetru osnohočlani na nebu. Velje ljudi, da smo najdoholiji narod na svijetu, al taj pravjetkor ujedno nam je i dika, jer oholiji ljudi ne lažu! Kad rekoh, da me osmijljena sudbina iz Mielaka tjera.“ nastavi turobno, „govorio sam cijelu gorku istinu! Ja sam, milostiva gospodjo, nesretan čovjek.“

Pri ovim posljednjim riječima drito Riegov glas, te on poniknuo očima. U taj par kan da se je sva njegova odvratnost slomila, iz i bijedog lika i iz tužnih mu očiju razabiro je čovjek, da je mladie u istinu nesretan.

Na grofici navalii silna muka.

Da, njegovi su jadi isunkli! reče si sama.

Al razlog, gdje im je razlog? Zar ljubav prema meni, čiesi unatij već? Zar Riego bježi, jer plemenita njegova duša služi, da će se njegova strast izvrići na nesretu.

Al mu se otvorila stara kakova rana pa ga tjera od ljudi prijaznih mu? Zar ga je sreća prevarila, te se no udzaje u svijet, koji ga vabi i odbija i jednu mah? Možebiti tjera sve to nesretnika od nas!

Ove joj misli pojuriše glavom. Sad je ne samo žalila mladica, sad mu se je smilovala, i viseg no smilovala. Sad mu se je veće već htjela biti zaštitnicom, sad mu je prijateljicom, sad se u njezinu sreću već zamotala ljubav.

Dirnuta, smućneta gledaše lijepog mladica.

„Vi ste nesretni!“ govori joj jedva. „Zar vam ne prija raskoš, veselje? Vi ste čovjek mlad, čovjek slobodan. Plemeniti ste, umni

ste, sve Vas gleda, sve Vas miluje. A šta vam treba više?“

„Milostiva gospodjo!“ prihvati Riego važno, „meni već ima dvadeset i osam godina, ja nisam mladie, koji može bezbrizan ležati za svijetom i praznom mu radošću. Ja prezirem svijet, mrzim tašte mu radošću, pa se uvjerih, da je samo onaj nekako samostalnan, koji je sebičijni od drugih ljudi. Tužne doista samostalnosti, koja nikako nije prema mojoj čudi! To mi kaže sreće moje, stoga sam i nesretan.“

„Vi ste nesretno ljubiti.“ šapnu Julija.

„Da milostiva gospodjo! Uvjerio sam se, da se može djavo zakloniti i angio-skim likom!“

„Pa kad Vas je prevarila ljubav, zašto ne tražite bar — prijateljstva?“

„Prijatelj mi je zaveo ljubovcu, onaj isti prijatelj, koji mi oče očinsko blago!“

„Ne mislite li, da se dan danas samo u žene tražiti može pravo — čisto prijateljstvo? — Zar ne povjeriste nikada ženi jarke svoga sreća?“

„Dosađam nisam tako sretan bio, milostiva gospodjo!“ odgovori Španjolac lužno, „dosada još nisam nalo tili čiste plemenite duše, koja bi sivalila bila sve moje jate!“

Groficično čelo se namršti malo. Ženska pristojnost i šlako neponajto, čuvstvo dije-ljahu u ovaj par boj u njezinoj duši.

Al brzo se svrsi taj boj.

„Pa da ju nadjete sada?“ zapita ga željno al bojazljivo Julija.

„Oh — tu bi mi opet zasjala predhodnica zvijezda, duša bi mi se osvobila, bio bih sretan.“ žuko odvratii Španjolac.

„Evo vam dakle mene!“ šapnu Julija blažena, pružajući mu željno bijele ruke svoje.

Sreće joj kucaše silno, čekala je, da grof primi njezine ruke.

Al gled! Mladica umaknu, oči mu zasjase grozom, na licu se vidio strah.

„Nikada!“ zaviknu Riego. „Zaklinjem Vas živim Bogom, gospodjo, nemojte toga!“

Julija probijedi.

„Zar — tako?“ izusti jedva.

Sprva se smuti, al za kratko se prenu u stari mlatački ponos i ponosito govori Španjolcu!

„Nudila sam vam se za prijatelja, a Vi me odbijate? Zar vam je moje prijateljstvo od toli malene cijene, gospodine grofo?“

(Dalje slijedi).

rič. Inače ih pruska statistika navodi kao najjačim u zapadnoj Prusiji za 35 posto, istočnoj za 15 posto, Šleziji za 30 posto, zatim u Brandenburgu, Westfalskoj, Saskoj i Pomerju (Pommern). U gradovima su najjače zastupani u Poznanju (Posen) za 70 posto stanovnika, Danzigu za 30 posto, Gumbinnenu za 25 posto, Brombergu za 60 posto, Oppelnu za 65 posto, Kraljevcu (Königsberg) za 20 posto.

U Austriji naslavaju Galiciju do Sana, Šleziju za 30 posto i nesto Bukovinuu sa ukupno 5 milijuna austrijskih Poljaka. U Rusiji zapremaju t. zv. rusku Poljsku, koju označuju jezična granica, što ide kroz liniju Zamosć-Suvalki. Imade ih do 7 milijuna ili 74 posto ukupnog stanovništva ruske Poljske. Osim ove cjeline imade t. zv. inzularnih područja većinom u gradovima Grodnu (200.000 Poljaka), Kijevu (150.000), Mohilevu (40.000) nadalje u Volhiniji (150.000), Podolju (150.000).

Po vjeri su većinom rimokatolici (96 posto), 3 posto evanđelici, 1 posto grko-unijski i k ovim se uložaju 200.000 poljskih židova.

Varšava kao tvrđava.

Varšava je bila moderna tvrđava ni- posto nihi ikakvog drugog ruske o tipa: ona, u pravom smislu riječi, ni- ne odgovara tvrđavama tipa Pale, Gibraltar, Przemysla itd. — ona je više ogromno skladište ratnog živog i ostalog materijala, koje kao takovo valja da biva čuvano i nad- gledano. Varšavska je tvrđava zapravo Novogeorgijevsk, sjeverno od Varšave. Varšava posjeduje tri utvr- djena pojasa: jedan prolazi kroz krug Bloniju-Nadardzin-Gora Kalvarija kao vanjski pojas; drugi posjeduje polukrug sa li utvrda: Bieloni, Waczevise, Opalen, Gro- Odolani, Selips, Okezi, Szarz, Sluzer, Krokarnari i Skerkerki.

Nutarnji pojas prolazi kroz ut- vrde: Gorze, Czranov, Ohata i Rakovce. Cijeli utvrđni pojas opsiže 50 četvornih kilometara.

Osvojenju Varšave završuje historija rata prvi veliki čin ove svjetske tragedije — a započima nova faza — koja će otvoriti novi virid na nove i velike, lapidarne događaje, koji će nas konačno kruniti kao pobjednike na korist cijelog čovječanstva!

IVANGOROD.

Varšavi na jugu leži grad i tvrđava na ušću Vjprza u Vislu grad Ivana: Ivan- gorod. Stizeno još ni ustanovljeno po- ljanje zaposjednute. Znamo toliko, da je austrijska kavalerija pobjedonosno ušla dne 4. augusta među gradske zidine. Ivan gorod jest važno stješće željez- nica i cesta, željeznica dotraćnica i cesta strategičkih, što vode od Kijeva preko Radoma te spajajući one iz Lublina, Brest, Litovska i Varšave u nutrinu na sjever, ravni istok i na jug.

Utvrdje Ivangoroda.

Ima ih dvije glavne i jedan utvr- đni pojas s obje strane Visle. Ove su utvrde starinskog modela. Umtar ograde velika je vojarna, možda najveća na desnoj obali Visle. Ona utvrda na lijevoj obali Visle nalici polumjesecu. Sprejda uređen je veliki nasip za topovsku obranu. Topovi vire na starinsku iz velikih skulja otvoreno i neprekidno.

Utvrdni pojas broji osam utvrda. Ove stoje u razmaku od dva i pol do četiri kilometara. Ovaj je utvrđni pojas širok sedam kilometara i po a dug do dvadeset kilometara. Utvrdje datiraju iz osamdesetih godina prošloga vijeka. Dvadesetih godi- na počeli su prograđivati pojase utvrde.

Pojas nije baš sa vojničkog gledišta ni- posto povoljan budući je položi i teren nepodavan radi svoje močvarnosti i gib- nosti tla. Ali imade i dobre strane Ivan- gorod kao tvrđava u tome, što može da bude na izmjenice sad lijeva sad desna obala Visle poplavljena. Ruska vlada na- mjeravala je po novom nacrtu da Ivan- gorod utvrdi još jednim vanjskim pojaseom modernijih tvrđavica, koje su djelovale već tijekom samog rata izgrađene. Me- đutim je konačno izgrađeno ove tvr- đjave prekinuo nagao ulaz naših bratrali- ceta u zaposjednuti Ivan gorod.

Poruka „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“-a Sazonovu za njegov Dumin proslav.

„Norddeutsche Allg. Ztg.“ pišu prigodom Sazonova govora u Dumi sljedeće: Sazonoviji je Dumin govor od spo- redne važnosti za Njemačke. Ne možemo da se upuštamo u rasprjedanje u času kad naše pobjedonosne čete dokončavaju jednu od najvećih svjetskih bitaka. Mi donosimo čine, a ne riječi! Svjetski je požar pro- uzročila opća spremna ruske, a ni- posto ratni najvesti Njemačke.

Napadaji, što ih je Sazonov sasuo u Dumi protiv časti njemačke vojske i nje- mačke mornarice, ne mogu, da ovi taknu. Bijase od vajkada ponos naše vojske, da visoko drži silu pred svakom okolnosti i u svako doba čisto i nepovredivo. To čini i u ovome ratu. Ali, ipak je činico, kad se jedna vlada, o kojoj cio svijet znade, da je sačinjena od okova i toljaga, te Sibirije, kao pomoćnim sredstvima svoje vladajuće umjetnosti, usudjuje da dira tuđe postenje, kao što se je to desilo u sadanjoj Dumi. Sazonovljevo mnjenje o političkom položaju tek su snubljenja na neutralce i ostale vlasti, što znači, slabost nutarnjeg položaja u Rusiji.

„Rat, što nam je bio nametnut“, veli Sazonov, „nabacao je probleme, koji su nam se u julu 1914. tek kao daleki snovi pokazali.“ San ruskih političara odgovara njihovom, prirodnom nagonu za osvajanjem. Ti su nagoni u najistrem smislu riječi i danas upravljani samo tamo, da osvajuju i siluju tuđe narode i tuđa područja. Činjenica je naimo, koju bi mogli prepo- ruciti nesamo engleskim i francuskim soci- jalistima nego i ostalim balkanskim na- rodima, koji jos danas stenju pod ruskim jaromom. Ona je prinjor, što znači prijatel- jstvo sa Rusijom i kamo ju je to dovelo. Ispune li se snovi Rusa o posjedu Cari- grada, iao tada balkanskim narodima!

Tobožnji novi položaj Italije, što ga navodi Sazonov, jedva bi smio da nadje odziva. U nježrivo krvavim bojevima propada i niže se omladina talijanskog naroda na granicama Tirola i Soče. Sve je ove zemlje Italija mogla da steče bez dugog kreta mača. Najinteresantnije u Sazonovim izvodima jest otčice, što ga je pripravljalo ministarstvo Salandre već u tjeku prvih ratnih mjeseci i kasniji pristup Italije k saveznicima. Nek bude naglaseno i to, da je to isto ministarstvo istodobno podavalo osjećaje i osiguran- ja najbolje neutralnosti u i Berlinu i u Beču te da je kratko pred samim ustup- pom u rat jos uvijek naglasivao želju mirovnog izjednačenja sa Austrijom.

Njemačka očekuje spokojno podupiranja svojim pravom i dobrim nacem nastavak ovog ratnog boja. S tim će bojem na- stupiti poništenje onih krugova ruskoga društva, koji kleću — a sve iz nejasnog oportunizma i nepoznavanja pravo položaja zemlje te uzdižu — onim ljudima, koji su ih postavili na ova i ovakva od- govorna mjesta!

Tako završuje službena berlinska „Nord- deutsche Allgemeine Zeitung“.

Izjava srpskog časnika o vojnim osnovama Srbije.

„Secolov“ dopisnik Magrini javlja iz Krajevine:

Rat je sa ponovnim zaposjednutom Beogradu u istinu prestao. Tu i tamo dolazi uz granicu do okršaja ili liježaju ama tamo aeroplani. U ovih je sest mje- seci srpska vojska reorganizovana. Ona je zaplijenila brojne topove i masinske puske, Francuzi, Englezi dohaviše srpskoj vojsci topove, municiju, automobile, aéro- plane, tehničko osoblje, životne namirnice, odjeću i obuću. Svaki vlak iz Soluna do- vodio nove zalih. Na granici čuvaju stražu francuski aeroplani. Beograd brani šest teskih topničkih baterija, po dvije od tin baterija dala je po jedna od vlasti troj- nogog saveza. Vojska broji 230.000 mo- maka, te je u svakom pogledu sjajno opremljena. Kakogod bi Magrini želio jednu novu srpsku ofenzivu, ipak veli, da takova ofenziva ne predstoji. I tu srpski porazi u Galickoj sudbonosno djelovali. Povrh toga držanje je Bugarske pogibe- ljno. Osim toga i Austrijanci su umislili čitavu granicu tako te navala nije lagana. Drugi srpski časnici izjavili su Magrini, da će Srbija navali, čim Rusi predju Karpatu ili čim Talijani postignu stano- vite uspjeh.

Novinski glasovi.

Englesko prosudivanje ruskog položaja.

„Morningpost“ piše u svom uvodniku: Ne sumnjemo sebi lajati, da napustanje Varšave znači veliki gubitak za Rusiju i njezine saveznike. Bilo bi djetinjasto, kad bi htjeli omalovažiti značenje ovoga gubitka. Unatoč tomu je ispraznije Engleze iz vojničkih raz- loga opravdano, da se sprječie odlučna bitka, koju sad Nijemci toliko žele. Sad Njemačka ne može navali na saveznice na zapadu ogromnim pojačanim silama.

Englezi u općem položaju.

„Daily Mail“ piše: Nijemci stoje pred znančćem prvog od triju mjesta: Var- šavom, Parikom i Calaisom, koje hoće zauzeti. Oni vjeruju da je to mjesto najviše obim ostalim. Stoga nas se Varšava lije vrlo blizu i jako. Mi što više osje- čamo gubitak jos jače nego Rusi, koji imadu neravniju državu i beskonačan prostor, u koji se mogu povući. Kod početka rata morali smo se odlučiti, da li ćemo se iznevjertiti našim saveznicima ili se ho- ćemo boriti. Danas se moramo odlučiti, hoćemo li i nadalje biti zadovoljni sa ne- spasonosnim polovičnim mjerama dobro- voljne vojne službe. Došli su časovi, koji su teži, od svih dosadašnjih u tom ratu.

Srčka i Italija.

Prema jednoj vijesti iz Bukareste javlja „Sera“ iz Atene, da tamošnji listovi istie ostru opreku između Grčke i Italije. List „Athens“ izjavljuje, da Grčka ne može mirno trpjeti talijansko za- posjednute slavenskog područja, jer će inače Srbija, odrezana od Jadrana, tražiti izlaz na more preko Soluna. Italija pako ne može Greima oprostiti, što su otklonili pristup u balkanski blok, radi čega je osvojenje Dardanela postalo ilu- zornim. Za Dardanelo je Rusija Talijanu obećala Albaniju i Epir. List upozoruje Italiju, da su njezini pokušaji osvajanja na Balkanu uzaludni, jer nijedna balkan- ska država ne će trpjeti talijanskog imperijalizma.

Ruski prikaz položaja u Poljskoj.

Dopisnik „Tempa“ u Petrogradu iz- javljuje, da će Rusi tako dugno uskra- čivati bitku, dok ne budu dovoljno oskrbi- ljeni municijom i da je u ovom slučaju bolje po ruske vojske da uznamku na pri- pravljene pozicije. Gubitak područja, koji se može opet nadoknaditi valja predpo- staviti nenadoknadivom gubitku vojske. Ruske vojne oblasti izjavljuju, da će možda preduzeti pregrupiranje ruskih boj- nih sila što će se protezati na područje Visla-Varšava. Rusi će na to zauzeti novu obrambenu poziciju, koja se upire na utvrde Kovno, Grodno, Brest-Litovsk. Iz- vjestitelj ističe nadalje, da će povlačenje ruskih vojska na sponumete utvrđne linije umanjiti gubitke i urediti defenzivne i ofenzivne sile Rusa. Sa vojničkog stano- višta Rusi će strpljivo i mirno podnijeti naložene im žrtve i iskušanja u nadi, da je njihovom znančćem samo epizoda obzirom na konačnu pobjedu.

Osobna vijest. Narodni zastupnik i pre- sjednik Družbe sv. Cirila i Metoda prof. Vjekoslav Spineće, nalazi se do daljine objave u Zagrebu. Kaptol broj 31. Toliko na obavijest.

Dobrovoljni prinosi.

Naša je uprata primila te će prosljeđiti svrsi sljedeće prinose:

Prinosi za hrvatske škole u Pulii:

Sabrano medju komdanti Njog. Vel. Broda „Prinz Eugen“ . K 142—

(Darovase po 5 K: Mihaljević Jakov, Medulin, Bartos Josip, Pilsen, Barešić Ljubom, Po- zega; po 3 K: Čapek Josip, Prag, Martinek Franjo, Dob- zenice, Debelić Andrija, Čer- na (Slavonija), Marić Juro, Moslavina, Vikipal Edvard, Olomuce, Bačić Grego, Blato, Lusić Marin, Vrbanj, Tadin Dujo, Kambelovac; po 2 K: Ableuz Franjo, Zagreb, Ger- ključ obim ostalim. Stoga nas se Varšava lije vrlo blizu i jako. Mi što više osje- čamo gubitak jos jače nego Rusi, koji imadu neravniju državu i beskonačan prostor, u koji se mogu povući. Kod početka rata morali smo se odlučiti, da li ćemo se iznevjertiti našim saveznicima ili se ho- ćemo boriti. Danas se moramo odlučiti, hoćemo li i nadalje biti zadovoljni sa ne- spasonosnim polovičnim mjerama dobro- voljne vojne službe. Došli su časovi, koji su teži, od svih dosadašnjih u tom ratu.

U počast uspomene nezahor- ravne majke si, Katerine ud. Silpećević, preminule dne 3. junija t. g. polaže stražemstar Silje Silpećević K 5—

Uslijed nagodbe u jednoj ka- znennoj stvari polaže Ana Ro- potar K 30—

Ukupno K 177—
Prije iskazano 1326:44
Sveukupno K 1503:44

Istarska Posujilnica u Pulii

Tko želi uložiti sigurno svoj novac na štednju, tko ima platiti „Posujilnici“ interes ili što na račun svog duga,

tko bi htio u potrebi da digne koliko iz svog uloska kod „Posujilnice“

taj nek ide

u delavnik između 6 i 7, a u nedjelju i praznik između 4 i 5 sati popodne u „Narodni Dom“ (palača „Istarske Posujilnice“) na II. kat u pisarnu d.ra **L. Scallier**, odvjetnika i vojnčkog branitelja.